भारतातील शेती क्षेत्रात प रवतन घडवणाऱ्या महिलांचा सन्मान करण्यासाठी 'महिला कृषी शक्ती पुरस्कार' साठी नामांकने सुरू

एम. एस. स्वामीनाथन रसच फाउंडेशन (MSSRF) आणि JSW Foundation यांच्या संयुक्त विद्यमाने 'महिला कृषी शक्ती पुरस्कार: JSW Foundation-MSSRF राष्ट्रीय महिला कृषी पुरस्कार 2026' जाहीर करण्यात आला आहे.

भारतभरातील शेती, अन्न व्यवस्था, ग्रामीण उपजीविका आणि पयावरण संवधनासाठी महत्त्वाचे काम करणाऱ्या महिला आणि महिलांच्या नेतृत्वाखालील संस्थांचा सन्मान करणे हा या पुरस्काराचा उद्देश आहे.

शेती, जैवविविधता संवधन, हवामान बदलाला तोंड देण्याची क्षमता, पोषण सुरक्षा आणि ग्रामीण समुदायांना बळकटी देण्यासाठी काम करणाऱ्या महिलांना या पुरस्कारातून गौरवण्यात येणार आहे. यापैकी अनेक महिलांनी मोठा बदल घडवून आणला आहे, मात्र त्यांच्या कामाची राष्ट्रीय स्तरावर पुरेशी दखल घेतली गेलेली नाही.

JSW Foundation आणि MSSRF यांच्या या उपक्रमातून शेती आणि ग्रामीण अथव्यवस्थेचे भविष्य घडवणाऱ्या महिलांचे ज्ञान, नवे प्रयोग, नेतृत्व आणि योगदान अधिक लोकांपयत पोहोचवण्याचा प्रयत्न आहे. या पुरस्काराच्या माध्यमातून ज्ञानाची देवाणघेवाण, एकमेकांकडून शिकणे आणि ग्रामीण भागातील पुढच्या पिढीतील महिला नेतृत्वाला प्रोत्साहन देणे हेही उद्दिष्ट आहे.

JSW Chair – Women in Agriculture & Rural Systems, MSSRF, रीमा साठे म्हणाल्या: "भारतातील

ग्रामीण महिलांपैकी मोठ्या संख्येने महिला शेतीशी जोडलेल्या आहेत. मात्र त्यांच्या योगदानाची अनेकदा पुरेशी दखल घेतली जात नाही. 'महिला कृषी शक्ती पुरस्कार'च्या माध्यमातून शेती आणि ग्रामीण उपजीविकेला दिशा देणाऱ्या महिलांचे नेतृत्व, ज्ञान आणि उद्यमशीलता समोर आणण्याचा प्रयत्न आहे. या पुरस्कारातून उत्कृष्ट काम करणाऱ्या महिलांचा सन्मान होईलच, पण ग्रामीण भारतातील अनेक महिला आणि मुलींसाठी त्या प्रेरणादायी उदाहरणेही ठरतील, अशी आम्हाला आशा आहे."

पुरस्काराच्या तीन प्रमुख श्रेणी
बियाणे, जैवविविधता आणि स्थानिक ज्ञान
हवामान बदलाशी जुळवून घेणे आणि पयावरण संवधन
पोषण सुरक्षा आणि ग्रामीण उपजीविका

याशिवाय, 'भूमी जा राष्ट्रीय सन्मान' हा विशेष पुरस्कार दिला जाणार आहे. प रवतन घडवणारे नेतृत्व तसेच महिलांना केंद्रस्थानी ठेवून केलेली नवी कल्पना आणि तंत्रज्ञानाच्या वापरासाठी हा सन्मान दिला जाईल.

पुरस्काराची निवड प्रक्रिया

पुरस्कारासाठी निवड एका मान्यवर परीक्षक मंडळामाफ त केली जाईल. या मंडळात डॉ. आर. ए. माशेलकर, डॉ. रेणू स्वरूप, श्री. टी. नंदा कुमार, प्रा. नित्या राव, प्रा. संजय झोडपे, श्री. आर. पवित्र कुमार आणि सुश्री मेफेरीन रंताथियांग यांचा समावेश आहे.

पुरस्कार विजेत्यांना प्रशिस्तपत्र, ट्रॉफी आणि ३ लाख ते ७ लाख रुपयांपयतचे रोख पा रतोषिक दिले जाईल. हा पुरस्कार JSW Foundation आणि MSSRF यांच्या संयुक्त विद्यमाने दिला जाईल. याशिवाय विजेत्यांना

राष्ट्रीय स्तरावर अधिक ओळख मिळेल, व्यावसायिक नेटवक शी जोडले जाण्याची संधी मिळेल आणि ग्रामीण भारतात काम करणाऱ्या महिला नेतृत्वाच्या वाढत्या समुदायाचा भाग होता येईल.

कोण नामांकन करू शकते?
१८ वष किंवा त्याहून अधिक वयाच्या भारतीय महिला, ज्यांनी शेती, शेतीशी संबंधित क्षेत्रे किंवा ग्रामीण उपजीविकेसाठी सातत्याने महत्त्वाचे काम केले आहे.
महिलांच्या नेतृत्वाखालील संस्था.

स्वतःचे नामांकन करता येईल. तसेच एखादी संस्था किंवा संघटनाही योग्य उमेदवाराचे नामांकन करू शकते.

नामांकन प्रक्रिया १४ ऑगस्ट २०२६ रोजी सुरू झाली असून १५ सप्टेंबर २०२६ पयत अज करता येतील. नामांकनासाठी

अधिकृत संकेतस्थळ:
महिला कृषी शक्ती पुरस्कार – MSSRF

पुरस्काराबाबत अधिक माहितीसाठी:
पुरस्कार सचिवालय
महिला कृषी शक्ती पुरस्कार
एम. एस. स्वामीनाथन रसच फाउंडेशन (MSSRF)
ईमेल: mahila.krishishakti@mssrf.res.in
फोन: 044-22541229